

Prof. PhDr. Gabriela Lojová, PhD.
Katedra anglického jazyka a literatúry
Pedagogická fakulta Univerzity Komenského
Račianska 59, Bratislava 813 34

*Univerzita Komenského
Bratislava*

Oponentský posudok na inauguračné konanie

doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčovej, PhD.

Všeobecná charakteristika

Doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD. je významnou vedecko-pedagogickou autoritou v oblasti didaktiky nemeckého jazyka (NJ). Jej ambície uchádzať sa o vymenovanie za vysokoškolskú profesorku pokladám za oprávnené a podložené výsledkami jej práce. Svoju profesionalitu dokazuje osobnostnými predpokladmi, výskumnými aktivitami a publikačnými výstupmi, z ktorých viaceré sú na Slovensku i v stredoeurópskom edukačnom kontexte ojedinelé. Rovnako aj pedagogickou činnosťou na všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia a v celoživotnom vzdelávaní na Slovensku i v zahraničí. Vo svojej pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti sa zameriava na široké spektrum problémov relevantných pre didaktiku NJ, ktoré skúma v interdisciplinárnom prepojení s rôznymi relevantnými (inter)disciplínami (aplikovaná psycholingvistika, psychodidaktika, neurodidaktika, estetika, teória umenia a iné). Pozoruhodná je skutočnosť, že sa zameriava aj na témy, ktoré sú často vnímané ako okrajové a ktorým sa venuje relatívne malá pozornosť v tradične orientovanej lingvodidaktike dlhodobo pretrvávajúcej v našom edukačnom kontexte. Promptne reaguje na aktuálne výzvy súčasnosti a požiadavky praxe, pričom prináša viaceré inovatívne témy, širokú paletu originálnych a netradičných námetov pre zefektívňovanie vyučovacej praxe a podnety na riešenie aktuálnych problémov. Výsledkom výskumných projektov sú početné publikácie a rôzne formy pedagogickej činnosti na národnej i medzinárodnej úrovni svedčiace o jej širokom odbornom diapazóne. Hodnota publikačných výstupov spočíva aj v skutočnosti, že reflektujú poznatky z vedeckého bádania v zahraničí i u nás, konfrontuje a usúvzťazňuje ich so spoločensko-kultúrnymi a edukačnými podmienkami na Slovensku. Z uvádzaných dôvodov toto inauguračné konanie považujem za logické vyústenie jej práce ako erudovanej odborníčky a vyzretej pedagogickej a vedecko-výskumnej osobnosti.

Plnenie kritérií

Z predložených kvantitatívnych údajov dokumentujúcich bohatú vedecko-výskumnú, publikačnú, prezentačnú i pedagogickú aktivitu inaugurantky je zrejme, že kritériá na získanie titulu profesor na Pedagogickej fakulte UK nielenže spĺňa, ale vo väčšine položiek výrazne prevyšuje, čo je dôkazom systematickej pedagogickej a vedeckej práce. Nižší počet štúdií vo vedeckých monografiách, časopisoch a zborníkoch na Slovensku je viac než plnohodnotne kompenzovaný nadpočetnými zahraničnými i ďalšími domácimi publikáciami, ako aj početnými domácimi i zahraničnými ohlasmi na jej publikácie. Z celkovej publikačnej činnosti do pozornosti odporúčam hlavne nadpočet monografií, vysokoškolských učebníc a učebných textov (11), autorstvo a spoluautorstvo 16-tich učebníc NJ pre ZŠ a SŠ. Číselné i verbálne údaje v predložených dokumentoch prinášajú nadštandardné kvantum faktov a skutočností, ktoré ilustrujú kvality vedeckého profilu doc. PhDr. I. Kolečáni Lenčovej, PhD. a dosvedčujú jej odbornosť. Obzvlášť pozoruhodné sú aj početné pozvané prednášky (aj opakované) a prezentácie na konferenciách

v zahraničí, ako aj participácia na medzinárodných a cezhraničných projektoch, čo nasvedčuje o významnom medzinárodnom rozmere je pôsobenia.

Posúdenie pedagogickej činnosti

Vo funkcii vysokoškolského pedagóga uchádzačka pôsobí 23 rokov. Jej pedagogické pôsobenie zahŕňa široké spektrum činností od výučby didakticky orientovaných predmetov, cez poradenské, školiace, prednáškové aktivity, hodnotenie a tvorbu učebníc a výučbových materiálov, garantovanie a spolu garantovanie študijných programov až po participovanie na tvorbe koncepčných dokumentov a didaktických materiálov pre výučbu nemčiny ako cudzieho jazyka na rôznych stupňoch a úrovniach edukácie. Dominantne sa venuje didaktike literatúry, rozvíjaniu čitateľskej, literárnej a vizuálnej kompetentnosti študentov, kreatívnemu písaniu a teoretickej analýze a implementácii celostnej pedagogiky do výučby NJ. Skúsenosti z predchádzajúceho pedagogického pôsobenia vo vyššom sekundárnom vzdelávaní, z celoživotného vzdelávania učiteľov, ako aj dlhodobá spolupráca s rôznymi vzdelávacími inštitúciami (MPC, ŠPU, GI) sa premietli do schopnosti reflektovať potreby praxe, prepájať teóriu s praxou, didaktizovať abstraktné teoretické poznatky tak, aby umožňovali efektívne rozvíjanie pedagogických zručností (budúcich) učiteľov. Rozsiahla zahraničná spolupráca v oblasti vzdelávania (UK Praha, MU Brno, Mníchov, Trier, Mainz, Viedeň, Grác, Catania, Ragusa, Wroclaw, Budapešť, Bukurešť) prispela k jej profilovaniu sa ako výrazná predstaviteľka interkultúrneho a plurilingválneho prístupu v cudzojazyčnej didaktike.

Posúdenie vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti

Najvýznamnejšie vedecké aktivity doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčovej, PhD. odrážajú jej mnohoročné snaženie o zefektívnenie výučby NJ transformovaním najnovších vedeckých poznatkov, pričom teoretický rámec a orientáciu uchádzačky tvorí interdisciplinarita a interkulturalita. Dominantnými oblasťami vedecko-výskumného (rovnako ako pedagogického) zamerania sú: 1. estetické učenie v cudzojazyčnej edukácii v intenciách kulturologického prístupu; zameranie na odhaľovanie a spracovanie didaktického potenciálu umeleckých artefaktov pre potreby vyučovacej praxe s akcentom na literatúru a výtvarné umenie, 2. využívanie technológií a rozvoj vizuálnej gramotnosti v cudzojazyčnej edukácii, 3. celostná pedagogika ako cesta k humanizácii vyučovania NJ so zacielením na komplexný rozvoj osobnosti žiaka, čo je v našom edukačnom kontexte ojedinelý prístup a 4. inovácie v pregraduálnom a celoživotnom vzdelávaní učiteľov NJ. Svoje vedecko-výskumné aktivity realizovala ako hlavná riešiteľka (4) a spolu riešiteľka (14) domácich, zahraničných a cezhraničných projektov v spolupráci so zahraničnými univerzitami a inštitúciami. Hodnotu a prínos jej bádateľskej činnosti dokumentujú aj ocenenia, pridelené granty, vyžiadané prednášky, prizvanie k spolupráci na medzinárodných projektoch, hosťujúce pedagogické pôsobenie (opakované) a prezentácie na konferenciách (45 v zahraničí, 26 na Slovensku)

Ďalšia odborná činnosť

Vedeckú odbornosť uchádzačky podčiarkuje aj rozsiahla ďalšia odborná činnosť a to: funkcie v početných domácich a medzinárodných odborných orgánoch a komisiách, členstvo vo vedeckých radách a v redakčných radách domácich i zahraničných časopisov a zborníkov, expertízna a posudzovateľská činnosť pre grantové agentúry a vydavateľstvá doma i v zahraničí, ako aj lektorovanie medzinárodných kurzov celostnej pedagogiky. Takýto široký diapazón aktivít dokumentuje, že ide o všestrannú, renomovanú a vo vedecko-pedagogických kruhoch uznávanú autoritu.

Vedecká škola

Dominantné zameranie jej vedeckej školy je zakotvené v princípoch humanizácie cudzojazyčného vzdelávania na báze interdisciplinariny a interkulturality, čo je aj mne osobne veľmi blízke. Takéto smerovanie možno jednoznačne považovať za progresívne a s veľkým potenciálom účinne reagovať na výzvy, ktoré pred nás kladie súčasná edukačná realita. Uchádzačka na ne promptne reaguje tak svojou pedagogickou a vedecko-výskumnou činnosťou, ako aj usmerňovaní svojich kolegov a doktorandov (4 +2). Možno preto jednoznačne konštatovať, že významnou mierou prispieva k rozvoju a inovovaniu didaktiky nemčiny ako cudzieho (terciálneho) jazyka, ako aj k pregraduálnemu a celoživotnému vzdelávaniu učiteľov NJ.

Záver

Na základe komplexnej analýzy dokumentov i osobného poznania uchádzačky môžem konštatovať, že ide nesporne o zrelú, aktívnu, v profesionálnych kruhoch doma aj v zahraničí známu vedeckú osobnosť s tvorivým a hlboko ľudským prístupom k témam i spôsobom metodologického uchopenia problému. Patrí k vysokoškolským pedagógom, ktorí svojou činnosťou a osobnosťou jednoznačne ovplyvnili ako výskum a vývoj daného študijného odboru, tak aj konkrétne životy a profesijné smerovanie svojich študentov, (budúcich) učiteľov NJ.

Na základe uvedeného **odporúčam** Vedeckej rade Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, aby bol po úspešnom vymenúvacom konaní inaugurantke doc. PhDr. Ivici Kolečáni Lenčovaj, PhD. udelený titul profesorka v odbore Učiteľstvo a pedagogické vedy, špecializácia odborová didaktika.

V Bratislave dňa 26.10.2021

prof. PhDr. Gabriela Lojová, PhD.
oponentka